

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

Система сертифікації УкрСЕПРО

**ВИМОГИ
ДО ОРГАНІВ СЕРТИФІКАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ
ТА ПОРЯДОК ЇХ ПРИЗНАЧЕННЯ
І НАДАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ
НА ДІЯЛЬНІСТЬ У СИСТЕМІ**

ДСТУ 3411:2004

Видання офіційне

БЗ № 11 – 2004/464

Київ
ДЕРЖСПОЖИВСТАНДАРТ УКРАЇНИ
2004

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО: Державне підприємство «Український державний науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації» та Державне підприємство «Український науково-дослідний та навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості»

РОЗРОБНИКИ: **Ю. Жарков, М. Мухаровський**

2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Держспоживстандарту України від 10 вересня 2004 р. № 196 з 2005–01–01

3 НА ЗАМІНУ ДСТУ 3411–96

Право власності на цей документ належить державі.
Відтворювати, тиражувати і розповсюджувати його повністю чи частково
на будь-яких носіях інформації без офіційного дозволу заборонено.
Стосовно врегулювання прав власності треба звертатися до Держспоживстандарту України.

Держспоживстандарт України, 2004

ЗМІСТ

	С.
1 Сфера застосування	1
2 Нормативні посилання	1
3 Терміни та визначення понять	2
4 Загальні вимоги	2
5 Рекомендована структура та функції	3
6 Вимоги до персоналу органу сертифікації	6
7 Вимоги до документації органу сертифікації	7
8 Призначення та уповноваження органів сертифікації в Системі	7
9 Додаток А	11
10 Додаток Б	14
11 Додаток В	15
12 Додаток Г	16
13 Додаток Д	17
14 Додаток Е	17
15 Додаток Ж	18
16 Додаток К	19
17 Додаток Л	20

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

СИСТЕМА СЕРТИФІКАЦІЇ УкрСЕПРО

**ВИМОГИ
ДО ОРГАНІВ СЕРТИФІКАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ
ТА ПОРЯДОК ЇХ ПРИЗНАЧЕННЯ І УПОВНОВАЖЕННЯ
НА ДІЯЛЬНІСТЬ У СИСТЕМІ**

СИСТЕМА СЕРТИФИКАЦИИ УкрСЕПРО

**ТРЕБОВАНИЯ
К ОРГАНАМ ПО СЕРТИФИКАЦИИ ПРОДУКЦИИ
И ПОРЯДОК ИХ НАЗНАЧЕНИЯ И УПОЛНОМОЧИВАНИЯ
НА ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ В СИСТЕМЕ**

**CERTIFICATION SYSTEM FOR UKRAINIAN
CERTIFICATION OF PRODUCTS**

**REQUIREMENTS
OF CERTIFICATION BODIES OF PRODUCTS
AND PROCEDURE FOR THEIR DESIGNATION
AND NOTIFICATION TO PERFORM ACTIVITIES IN SYSTEM**

Чинний від 2005–01–01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт встановлює основні вимоги до органів сертифікації продукції, процесів, послуг (далі — орган сертифікації), що здійснюють діяльність в Системі сертифікації УкрСЕПРО (далі — Система) та порядок їх призначення і уповноваження на діяльність в Системі.

Вимоги цього стандарту обов'язкові для всіх членів та учасників Системи.

Цей стандарт враховує положення настанов ISO 27, ISO/IEC 65.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті наведено посилання на такі нормативні документи:

ДСТУ 2462–94 Сертифікація. Основні поняття. Терміни та визначення

ДСТУ 3412–96 Система сертифікації УкрСЕПРО. Вимоги до випробувальних лабораторій

ДСТУ 3413–96 Система сертифікації УкрСЕПРО. Порядок проведення сертифікації продукції

ДСТУ 3415–96 Система сертифікації УкрСЕПРО. Реєстр Системи

ДСТУ 3418–96 Система сертифікації УкрСЕПРО. Вимоги до аудиторів та порядок їх атестації

ДСТУ 3419–96 Система сертифікації УкрСЕПРО. Сертифікація систем якості. Порядок проведення

ДСТУ 3420–96 Система сертифікації УкрСЕПРО. Вимоги до органів з сертифікації систем управління

ДСТУ ISO/IEC 17025-1–2001 Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій

Настанова ISO/IEC Guide 27:1983 Настанови щодо проведення коригувальних заходів органами з сертифікації у випадку неправильного застосування до вибору знака відповідності

Настанова ISO/IEC Guide 65:1996 Загальні вимоги до органів, які керують системами сертифікації продукції.

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

У цьому стандарті використано терміни, що означають поняття, визначені відповідно до Закону України *Про захист прав споживачів*, Декрету Кабінету Міністрів України *Про стандартизацію і сертифікацію*, а також наведені нижче:

3.1 призначення

Делегування Національним органом України з сертифікації органу сертифікації функцій на виконання в Системі сертифікації УкрСЕПРО робіт з сертифікації продукції вітчизняного виробництва, персоналу та послуг, перелік яких визначений угодою, підписаною уповноваженими особами, або додатком до неї, який є невід'ємною частиною цієї угоди.

3.2 уповноваження

Делегування Національним органом України з сертифікації органу з сертифікації функцій та повноважень на виконання в Системі сертифікації УкрСЕПРО робіт з сертифікації імпортової продукції відповідно зі статтею 18 Декрету Кабінету Міністрів України *Про стандартизацію і сертифікацію*.

4 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ

4.1 Призначеними та уповноваженими органами сертифікації можуть бути організації — резиденти України, що відповідають вимогам цього стандарту, мають статус юридичної особи та можуть бути визнані «третьою» стороною. Національний орган України з сертифікації через процедуру призначення (уповноваження) делегує органам сертифікації функції проведення сертифікації продукції, яку виробляють в Україні або імпортують в Україну, на відповідність її обов'язковим вимогам, нормам і правилам, чинним в Україні.

4.2 Відповідно зі статтею 18 Декрету Кабінету Міністрів *Про стандартизацію і сертифікацію* для уповноваження на виконання робіт з сертифікації імпортової продукції призначений орган сертифікації повинен відповідати додатковим вимогам, встановленим у 4.6 цього стандарту.

Процедура призначення (уповноваження) встановлена у розділі 8 цього стандарту.

4.3 Діяльність призначеного (уповноваженого) органу сертифікації здійснюють під керівництвом Національного органу сертифікації на підставі укладеної з ним угоди відповідно до додатка А.

4.4 Орган сертифікації може бути призначений за умови, якщо він:

- є незалежний від розробника, виробника, постачальника, споживача;
- має технічну компетентність, яка дає змогу проводити сертифікацію продукції, перелік якої визначає Національний орган України з сертифікації за умови його призначення;
- надає документальне підтвердження фінансового забезпечення своєї відповідальності (гарантію банку або страхову угоду) для відшкодування збитків, що можуть бути заподіяні внаслідок його діяльності в Системі;
- має досвід сертифікації продукції, закріпленої за ним, не менше трьох років.

4.5 Технічна компетентність призначеного органу сертифікації передбачає наявність у нього:

- організаційної структури, адміністративних та юридичних прав для проведення робіт з сертифікації продукції, що закріплена за ним Національним органом України з сертифікації;
- статуту, що визначає форми його діяльності;
- достатньої кількості компетентного штатного персоналу та атестованих аудиторів, кваліфікація яких підтверджена документально за результатами сертифікації в Системі згідно з вимогами ДСТУ 3418, для здійснення робіт з сертифікації;

- штатного персоналу для здійснення технічного нагляду за сертифікованою продукцією, або відповідних угод з іншими органами сертифікації чи державними центрами стандартизації, метрології та сертифікації;
- фонду нормативних документів на продукцію та методи її випробовувань, який перебуває у контрольованому стані;
- необхідного інформаційно-технічного забезпечування робіт з сертифікації, зокрема автоматизованого робочого місця з реєстрування сертифікатів (АРМ), для забезпечування зв'язку з Реєстром Системи;
- положення про орган сертифікації продукції;
- власної системи управління якістю;
- комплексу організаційно-методичних та нормативних документів Системи;
- можливостей для забезпечування конфіденційності, отриманої під час проведення сертифікації інформації, що становить комерційну або професійну таємницю заявників.

Примітка. Технічна компетентність призначеного органу сертифікації може бути підтверджена наявністю атестата акредитації, виданого в установленому законодавством порядку.

4.6 Орган, уповноважений на виконання робіт з сертифікації імпоротної продукції в Системі відповідно зі статтею 18 Декрету Кабінету Міністрів України *Про стандартизацію і сертифікацію*, повинен відповідати додатковим, крім зазначених у 4.4 та 4.5 цього стандарту, вимогам, а саме, мати:

- у своєму складі власні випробовувальні лабораторії (центри) для проведення випробовувань імпоротної продукції та (або) укладені відповідні угоди з іншими компетентними лабораторіями (центрами);
- систему управління якістю, що відповідає вимогам ДСТУ ISO 9001;
- досвід проведення робіт з сертифікації продукції та систем управління в Системі не менше п'яти років і цей досвід має бути документально підтверджений;
- штатних аудиторів, сертифікованих в установленому в Системі порядку, які працюють в органі сертифікації на постійних умовах, у кількості, достатній для виконання робіт з сертифікації, зокрема систем управління якістю;
- технічну компетентність щодо здійснювання сертифікації систем управління якістю згідно з вимогами ДСТУ 3419 та ДСТУ 3420;
- докази фінансової стійкості, які підтверджують можливість активної діяльності протягом тривалого часу.

4.7 У окремих випадках, наприклад, пов'язаних з міжнародними зобов'язаннями України про необхідність термінового задоволення потреб у послугах з сертифікації, виходячи з державних інтересів щодо захисту вітчизняного ринку та споживачів, Національний орган підтвердження відповідності, з урахуванням стану інфраструктури Системи, може надавати уповноваження на діяльність в Системі органам, що не повністю відповідають вимогам 4.6 цього стандарту із зазначенням терміну досягнення відповідності встановленим вимогам або встановлювати додаткові, зокрема підвищені вимоги до 4.6.

4.8 Орган сертифікації повинен здійснювати внутрішнє перевіряння функціонування системи управління якістю з документальним оформленням результатів перевірянь, які мають бути доступні для осіб, що здійснюють інспекційне контролювання.

4.9 Дії органу сертифікації не повинні мати дискримінаційного характеру щодо заявників на сертифікацію продукції.

5 РЕКОМЕНДОВАНА СТРУКТУРА ТА ФУНКЦІЇ

5.1 У загальному випадку структуру органу сертифікації утворюють:

- керівник;
- Рада;
- виконавчий(-і) підрозділ(и);

До складу органу сертифікації може входити акредитована(-і) випробовувальна(-і) лабораторія(-ї), (центр(и)).

5.2 Керівник органу сертифікації здійснює управління діяльністю органу та несе персональну відповідальність за його функціонування в Системі перед Національним органом України з сертифікації.

5.3 Рада органу сертифікації є дорадчим органом. Раду органу очолює за посадою керівник органу сертифікації, який підзвітний Раді у своїй діяльності. До складу Ради входить, як правило, представник Національного органу України з сертифікації, представники виконавчих підрозділів випробовувальної лабораторії (центру). До її діяльності можуть бути залучені періодично або на постійній основі представники випробовувальних лабораторій (центрів) та інших організацій, що взаємодіють з органом сертифікації.

5.4 Основними функціями Ради є:

- розроблення пропозицій щодо розширювання переліку продукції, яку сертифікує орган сертифікації;
- розроблення пропозицій щодо удосконалювання роботи органу сертифікації;
- участь у проведенні внутрішніх перевірок функціонування системи управління якістю;
- обмін досвідом виконання робіт з сертифікації з іншими органами та організаціями.

5.5 Виконавчі підрозділи в загальному випадку здійснюють такі функції:

- формують та актуалізують фонд нормативних документів, які використовують під час сертифікації закріпленої за органом сертифікації продукції;
- розробляють та ведуть організаційно-методичні документи органу сертифікації;
- приймають та розглядають заявки на сертифікацію продукції, готують рішення за ними та взаємодіють із заявниками під час проведення сертифікації;
- організовують відбирання та ідентифікацію зразків продукції для випробовувань;
- аналізують надані документи та протоколи випробовувань;
- обстежують та атестують виробництва, оцінюють системи управління якістю;
- аналізують результати обстеження та атестування виробництв, сертифікації (оцінювання) систем управління якістю;
- взаємодіють з органами з оцінювання відповідності та державними центрами стандартизації, метрології та сертифікації під час проведення робіт з сертифікації;
- оформлюють та видають сертифікати відповідності, атестати виробництв;
- готують рішення щодо визнання іноземних сертифікатів та оформляють свідоцтва про визнання;
- організовують та проводять технічний нагляд за виробництвом та контрольні випробовування сертифікованої продукції;
- готують рішення про скасування або призупинення дії виданих сертифікатів відповідності та інформують про це Національний орган України з сертифікації, інші зацікавлені організації, а також заявників;
- погоджують проведення коригувальних заходів з усунення причин невідповідностей та порушень встановлених вимог, що виявлені під час проведення технічного нагляду за виробництвом сертифікованої продукції;
- проводять експертизу нормативних документів на продукцію, яку сертифікують, та змін до них;
- аналізують претензії та рекламації від споживачів на продукцію, сертифіковану органом;
- інформують виробників та постачальників сертифікованої продукції про заплановані зміни нормативних документів на сертифіковану органом продукцію;
- здійснюють нагляд за проведенням випробовувань продукції, яку сертифікують, для забезпечення об'єктивності та достовірності результатів випробовувань;
- здійснюють технічний нагляд за атестованим виробництвом;
- ведуть облік сертифікатів відповідності, свідоцтв про визнання та атестатів виробництв;
- готують документи згідно з вимогами ДСТУ 3415 для долучання їх до Реєстру Системи;
- ведуть діловодство та облік фінансової діяльності стосовно сертифікації;
- організовують підвищення кваліфікації та атестацію персоналу;
- приймають на розгляд апеляції з питань сертифікації продукції, проведеної органом;

— готують щорічні звіти про результати діяльності органу сертифікації та подають їх до Національного органу України з сертифікації або за його вимогою.

5.6 Функції органу сертифікації, його права, обов'язки та відповідальність встановлюють *Положенням про орган сертифікації ...*

5.7 Права та обов'язки органу з сертифікації

5.7.1 Орган сертифікації має право:

— проводити роботи з сертифікації закріпленої за ним відповідно до призначення (уповноваження) продукції, атестування виробництв цієї продукції, а також сертифікацію або оцінювання сертифікованих систем управління якістю, систем управління навколишнім природним середовищем, систем управління безпечністю харчових продуктів, якщо така діяльність передбачена укладеною з ним угодою;

— видавати сертифікати відповідності та укладати ліцензійні угоди на право їх застосування та маркування продукції знаком відповідності, видавати атестати виробництв;

— приймати в установленому порядку, за умови уповноваження, рішення про визнання сертифікатів, які видані органами сертифікації зарубіжних країн або міжнародними органами за умови наявності відповідних двосторонніх або міжнародних угод;

— зупиняти дію або скасовувати сертифікати відповідності на продукцію, яка сертифікована органом сертифікації, та ліцензійні угоди у разі порушення заявником установлених вимог;

— передавати, в разі необхідності на підставі двосторонніх та (або) міждержавних угод, частину робіт з сертифікації, атестування виробництв, технічного нагляду за сертифікованою продукцією та атестованим виробництвом іншим призначеним (уповноваженим) органам сертифікації;

— залучати, в разі необхідності, до участі в роботах з сертифікації фахівців інших організацій та підприємств;

— запитувати від організацій та підприємств матеріали та інформацію, що необхідні для проведення робіт з сертифікації;

— встановлювати склад технічної документації, що надається заявником для проведення робіт з сертифікації;

— встановлювати кількість зразків, які відбирають для сертифікаційних випробовувань та порядок їх відбирання;

— здійснювати узгодження програм та методик сертифікаційних випробовувань продукції, що закріплена за ним;

— визначати термін дії сертифіката відповідності (атестата виробництва) та порядок видавання нового сертифіката (атестата) замість того, який втратив силу;

— повністю або частково відмовитися від діяльності в Системі, довівши до відома про це не менше ніж за 60 днів Національний орган України з сертифікації.

5.7.2 Орган сертифікації зобов'язаний:

— постійно підтримувати свою відповідність вимогам цього стандарту;

— забезпечувати об'єктивність результатів сертифікації продукції, а також створити умови, що унеможливають вплив на результати сертифікації зацікавлених сторін;

— дотримуватись правил та порядку сертифікації, встановлених нормативними документами Системи, а також іншими документами, які регламентують діяльність органу сертифікації;

— видавати або визнавати сертифікати відповідності тільки на ту продукцію, що закріплена за ними і для якої доведена її відповідність вимогам конкретних нормативних документів за правилами Системи;

— організовувати та здійснювати технічний нагляд за сертифікованою продукцією та атестованими виробництвами;

— вести реєстр виданих сертифікатів відповідності, свідоцтв про визнання, атестатів виробництв та направляти їх копії до Реєстру Системи;

— інформувати заявників, Національний орган України з сертифікації та інші зацікавлені органи і організації про призупинення дії або скасування сертифікатів відповідності, атестатів виробництв;

— сповіщати підприємства, яким надано право застосовувати сертифікат відповідності та (або) маркувати продукцію знаком відповідності, та (або) видано атестат виробництва, про заплановані

зміни вимог стандартів чи інших нормативних документів, що поширюються на сертифіковану продукцію, а також сприяти цим підприємствам у своєчасному проведенні робіт з сертифікації продукції на відповідність новим (зміненим) вимогам;

- сповіщати Національний орган України з сертифікації про зміни юридичного статусу, економічного стану, структури, кадрового складу, встановлених зв'язків з субпідрядниками та іншими організаціями;

- створювати посадовим особам, що здійснюють інспекційне контролювання за його діяльністю, належні умови та не чинити їм перешкод під час його проведення, своєчасно сплачувати витрати, що пов'язані з інспекційним контролюванням;

- вести облік усіх пред'явлених органу сертифікації рекламаций та претензій споживачів до сертифікованої продукції;

- у разі публікації інформаційного матеріалу про сертифіковану органом сертифікації продукцію зазначати, що він функціонує в Системі;

- забезпечувати конфіденційність інформації, отриманої під час проведення робіт з сертифікації;

- надавати свої послуги з сертифікації продукції, закріпленої за ним, усім організаціям, підприємствам та іншим суб'єктам господарювання, незалежно від їх підпорядкованості, місцеперебування та форм власності, не допускаючи дій дискримінаційного характеру до будь-яких заявників;

- забезпечувати заявникам безперешкодний доступ до інформації про послуги органу сертифікації та про встановлені процедури сертифікації;

- здійснювати внутрішні перевіряння функціонування системи управління якістю з документальним оформленням результатів цих перевірянь та надавати інформацію про результати внутрішніх перевірянь посадовим особам, що здійснюють інспекційне контролювання за діяльністю органу сертифікації;

- вести облік відомостей про кваліфікацію, навчання та професійний досвід персоналу, реєструвати та зберігати інформацію про компетентність субпідрядників і вести реєстрацію субпідрядних робіт;

- мати у наявності копії атестатів акредитації і паспортів випробовувальних лабораторій (центрів), які залучають до проведення випробовувань продукції, яку сертифікують;

- підтримувати в робочому стані систему реєстрації та протоколювання, забезпечувати облік та зберігання доказових документів і робочих матеріалів, які підтверджують результати сертифікації (атестації) протягом встановленого терміну;

- забезпечувати у встановленому порядку взаємодію з Реєстром Системи через електронну систему АРМ;

- використовувати статус призначеного (уповноваженого) органу сертифікації лише для проведення робіт щодо продукції, яка закріплена за ним;

- надавати Національному органу України з сертифікації щорічні звіти про свою діяльність та (або) за його вимогою;

- припинити діяльність з сертифікації в разі зупинення дії (скасування) або закінчення терміну дії угоди про призначення та (або) уповноваження.

6 ВИМОГИ ДО ПЕРСОНАЛУ ОРГАНУ СЕРТИФІКАЦІЇ

6.1 Персонал органу сертифікації має бути підготовленим для компетентного виконання обов'язків, закріплених за ним. Орган сертифікації повинен вести облік відомостей про кваліфікацію, навчання та професійний досвід співробітників органу.

6.2 Орган сертифікації повинен мати постійний штат аудиторів у достатній кількості, вільний від контролювання тих осіб, в яких є або може бути зацікавленість у результатах сертифікації продукції.

6.3 Для проведення робіт з сертифікації призначений орган сертифікації повинен мати у складі свого персоналу аудиторів, що відповідають вимогами ДСТУ 3418, та залучати, у разі передавання частини робіт з сертифікації на підставі двосторонніх угод з іншими органами сертифікації, сертифікованих аудиторів, а також фахівців інших організацій та підприємств, які не зацікавлені в результатах робіт з сертифікації.

6.4 Вести картотеку сертифікованих аудиторів та фахівців, залучених до проведення робіт з сертифікації продукції (послуг).

7 ВИМОГИ ДО ДОКУМЕНТАЦІЇ ОРГАНУ СЕРТИФІКАЦІЇ

7.1 Орган сертифікації повинен мати *Положення про орган сертифікації ...* згідно з вимогами додатка Б, *Порядок сертифікації продукції ...* згідно з вимогами додатка В (у разі відсутності *Правил обов'язкової сертифікації щодо закріпленої продукції*) та *Настанову щодо якості органу сертифікації ...*.

В загальному випадку Настанова щодо якості повинна містити:

- заяву про політику у сфері якості;
- стислий опис юридичного статусу органу сертифікації;
- прізвища, кваліфікацію, досвід роботи та повноваження персоналу, як штатного, так і позаштатного, починаючи з керівника;
- схему організаційної структури із зазначенням відповідальності і розподілом функцій між виконавчими підрозділами;
- процедури набирання, навчання та атестування персоналу органу сертифікації;
- процедури розгляду апеляцій, скарг та спірних питань;
- процедури проведення внутрішніх перевірок функціонування системи управління якістю;
- повноваження Ради органу сертифікації;
- перелік субпідрядників, процедури їх оцінювання та відстежування компетентності, копії документів, що підтверджують їх компетентність;
- посадові інструкції персоналу, що визначають службові обов'язки, права та відповідальність;
- процедури управління документацією;
- процедури аналізування функціонування системи управління якістю керівництвом;
- процедури сертифікації продукції.

8 ПРИЗНАЧЕННЯ ТА УПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ СЕРТИФІКАЦІЇ В СИСТЕМІ

8.1 Призначення та уповноваження є офіційним наданням Національним органом України з сертифікації прав органу сертифікації в Системі сертифікування закріплену за ним продукцію.

Орган сертифікації призначають (уповноважують) разом із випробовувальними лабораторіями (центрами), які відповідають вимогам ДСТУ/ISO 17025 (або ДСТУ 3412), входять до його складу або співпрацюють з ним на підставі укладених угод. За погодженням з призначеним (уповноваженим) органом ці лабораторії можуть співпрацювати з іншими органами сертифікації.

8.2 Призначення та уповноваження органів сертифікації на виконання робіт в Системі організовує та проводить Управління підтвердження відповідності (далі — Управління) Національного органу України з сертифікації (Держспоживстандарту України) під керівництвом заступника Голови Держспоживстандарту за напрямком діяльності.

8.3 Призначення (уповноваження) передбачає оцінювання органу сертифікації, яке містить такі основні етапи:

- подання заявки;
- експертування документів органу сертифікації;
- інспекційне перевіряння (на місці) діяльності органу сертифікації щодо його відповідності вимогам цього стандарту (за необхідності);
- готування висновку щодо можливості призначення (уповноваження) органу сертифікації на підставі результатів експертизи його документів та інспекційного перевіряння його діяльності;
- видання свідоцтва про призначення (уповноваження) чи висновку про відмову у призначенні (уповноваженні);
- укладання між Національним органом України з сертифікації і організацією — заявником угоди про делегування їй права на виконання робіт з сертифікації в Системі;
- здійснення інспекційного нагляду за діяльністю призначеного (уповноваженого) органу сертифікації.

8.4 Подання та експертування документів органу сертифікації

8.4.1 Організація, що має намір бути призначеною як орган сертифікації, подає заявку (додаток Г) та комплект документів, що містить:

- Статут організації;
- *Положення про орган сертифікації ...* ;
- Порядок сертифікації конкретної продукції (у разі відсутності Правил обов'язкової сертифікації даної продукції, затверджених та зареєстрованих в установленому порядку);
- Атестат акредитації, виданий в установленому законодавством порядку (за наявності);
- Настанову з якості;
- Проект номенклатури продукції, на яку орган сертифікації заявляє щодо призначення, відповідно до додатка Д;
- Відомості про сертифікованих аудиторів відповідно до проекту номенклатури продукції, на яку заявляє орган сертифікації;
- Довідку з інформацією про проведення роботи з сертифікації за останні три роки;
- Перелік випробовувальних лабораторій, з якими укладено угоди про співпрацю, та копії цих угод;
- Копію договору про страхування.

8.4.2 Призначений орган сертифікації, який має намір бути уповноважений, додатково подає інформацію:

- про наявність у його складі власних випробовувальних лабораторій (центрів) для проведення випробовувань продукції та (або) про укладені відповідні угоди з іншими компетентними лабораторіями (центрами);
- про наявність сертифіката відповідності власної системи управління якістю вимогам ДСТУ/ISO 9001–2001 (за наявності);
- про досвід проведення робіт з сертифікації продукції та систем управління якістю в Системі не менше, як за п'ять років (ця інформація повинна бути документально підтверджена);
- про штатних аудиторів, сертифікованих в установленому в Системі порядку, які працюють в органі сертифікації на постійних умовах, у кількості, достатній для виконання робіт з сертифікації, зокрема систем управління якістю;
- про технічну компетентність щодо сертифікації систем управління якістю згідно з вимогами ДСТУ 3419 та ДСТУ 3420;
- про докази фінансової сталості, які підтверджують можливість активної діяльності протягом тривалого часу.

8.4.3 Управління реєструє заявку та у термін не більше ніж 30 днів визначає компетентну організацію і направляє їй комплект наданої документації для проведення експертизи на відповідність вимогам цього стандарту.

8.4.4 Визначена організація повинна провести експертизу у термін не більше ніж 60 днів та надати у Держспоживстандарт експертний висновок щодо відповідності заявника вимогам цього стандарту з рекомендацією щодо доцільності його призначення (уповноваження) з урахуванням наявної чисельності чинних в Системі органів сертифікації, їх можливості задовольнити потреби промисловості та забезпечити захист вітчизняних споживачів, а також про необхідність проведення інспекційного перевіряння. У експертному висновку зазначають схеми (моделі) сертифікації, за якими може проводити роботи орган сертифікації.

Вимоги до експертного висновку викладено у додатку Ж.

8.4.5 За результатами експертизи Управління готує висновок про можливість призначення (уповноваження) та проект Свідоцтва про призначення (уповноваження) органу сертифікації або висновок про відмову у призначенні (уповноваженні), а також проекти:

- галузі призначення (уповноваження);
- угоди про делегування органу сертифікації права на виконання робіт з сертифікації в Системі.

Проекти Свідоцтва, галузі призначення (уповноваження) та угоди про делегування Національним органом України з сертифікації повноважень на виконання робіт з сертифікації в Системі подають на підпис Голові Держспоживстандарту (або за його дорученням заступнику Голови за напрямком діяльності) у трьох примірниках. Один з підписаних примірників залишається в Управлінні,

другий надають призначеному (уповноваженому) органу сертифікації, третій — Реєстру Системи для реєстрації.

8.5 Інспекційне перевірняння органу сертифікації.

8.5.1 Інспекційне перевірняння у випадку необхідності здійснює комісія, яку призначає Національний орган України з сертифікації із залученням компетентних фахівців, і діє згідно з *Порядком інспекційного контролю (перевірки) діяльності призначених в Системі органів з сертифікації продукції (робіт, послуг)*. Проект наказу про призначення комісії готує Управління. Метою перевірняння є встановлення відповідності фактичного стану органу сертифікації вимогам цього стандарту та його здатності виконувати роботи з сертифікації в Системі.

Якщо в органі сертифікації, що претендує на уповноваження, система управління якістю, що відповідає ДСТУ/ISO 9001, не сертифікована, комісія перевіряє також ефективність її функціонування.

За результатами перевірняння складають акт, який підписують всі члени комісії та доводять до відома керівника органу сертифікації.

8.5.2 Національний орган України з сертифікації розглядає результати оцінювання органу сертифікації — експертування та перевірняння. За умови позитивних результатів оцінювання та наявності об'єктивних причин необхідності призначення та (або) уповноваження органу сертифікації для забезпечування функціонування Системи УкрСЕПРО Національний орган України з сертифікації:

- підписує угоду з органом сертифікації (додаток А);
- затверджує номенклатуру продукції, щодо якої органу сертифікації надано право проводити роботи в Системі (додаток Д).
- видає органу сертифікації Свідоцтво про призначення (додаток К) та (або) Свідоцтво про уповноваження (додаток Л) органу сертифікації в Системі УкрСЕПРО.

Реєстр Системи забезпечує розміщення інформації про призначення (уповноваження) на сайті Держспоживстандарту та її опублікування в наступному офіційному віснику після дати призначення.

8.5.3 Рішення про відмову у призначенні надають організації у письмовому вигляді. У цьому разі організації повертають усі надані нею матеріали.

Організація, стосовно якої національним органом України з сертифікації прийнято рішення про відмову у призначенні та (або) уповноваженні, може повторно подати заявку щодо свого призначення та (або) уповноваження після усунення встановлених невідповідностей, але не раніше, ніж через рік після прийняття цього рішення.

8.6 Інспекційний нагляд за діяльністю призначеного (уповноваженого) органу сертифікації

8.6.1 У період дії угоди про призначення та (або) повноваження інспекційний нагляд за діяльністю органу сертифікації забезпечує Управління складанням щорічного плану наглядання та контролювання його виконання. План формують з урахуванням того, що кожен призначений (уповноважений) орган сертифікації потрібно перевіряти один раз на два роки.

Витрати на проведення інспекційного нагляду оплачує орган сертифікації на умовах, встановлених угодою.

У разі встановлення порушень вимог цього стандарту чи угоди Національний орган України з сертифікації вживає заходів згідно з Декретом Кабінету Міністрів України *Про стандартизацію і сертифікацію*.

8.6.2 Інспекційний нагляд здійснюють згідно з *Порядком інспекційного контролю (перевірки) діяльності призначених в Системі органів з сертифікації*.

Накази про утворення відповідних комісій готує Управління в установленому порядку.

8.6.3 Інспекційний нагляд може бути проведений позапланово за окремим рішенням Національного органу України з сертифікації.

8.6.4 За результатами інспекційного нагляду приймають рішення про можливість продовження діяльності органу сертифікації в Системі.

8.7 Розширювання закріпленої за органом сертифікації номенклатури продукції

8.7.1 Призначений та (або) повноважений орган сертифікації, що має намір розширити номенклатуру продукції, закріпленої за ним, подає заявку за формою додатка Г. До заявки додають всі необхідні відомості про додаткову номенклатуру продукції та компетентність персоналу.

Призначення та (або) уповноваження органу сертифікації у цьому випадку проводять за встановленою цим стандартом процедурою (8.3—8.7), якщо Національним органом України з сертифікації не буде прийнято іншого рішення.

8.8 У разі отримання позитивного рішення Національний орган України з сертифікації затверджує додаткову номенклатуру продукції згідно з додатком Д.

8.9 Призначений та (або) уповноважений орган сертифікації організовує та контролює діяльність випробовувальних лабораторій (центрів), які мають з ним угоди про співпрацю.

8.10 Призначений та (або) уповноважений орган сертифікації надає копію комплексу документів в паперовому вигляді, а також номенклатуру закріпленої за ним продукції, перелік випробовувальних лабораторій, з якими співпрацює ОС, — на магнітному носії за формою, встановленою Реєстром Системи УкрСЕПРО.

ДОДАТОК А
(обов'язковий)

СИСТЕМА СЕРТИФІКАЦІЇ УкрСЕПРО

УГОДА

Національний орган сертифікації України в особі _____
(посадова особа центрального органу виконавчої

_____ , з однієї сторони, та
влади з питань підтвердження відповідності)

_____ , названий в подаль-
(назва організації-заявника)

шому «орган сертифікації», в особі його директора _____ 3
(прізвище, ініціали)

другої сторони, уклали цю угоду про нижчевикладене:

1 Національний орган України з сертифікації делегує, а орган сертифікації приймає на себе функції та повноваження органу сертифікації в Системі сертифікації УкрСЕПРО (далі — Система) на проведення робіт з сертифікації продукції, що закріплена за ним.

2 Орган сертифікації зобов'язується:

2.1 Дотримуватись у повному обсязі правил та порядку сертифікації, встановлених нормативно-правовими та нормативними документами Системи а також іншими документами, які регламентують його діяльність як органу сертифікації продукції.

2.2 Видавати сертифікати відповідності або свідоцтва про визнання тільки на ту продукцію, для якої доведена її відповідність вимогам чинних нормативних документів за правилами Системи.

2.3 Сповідати не пізніше ніж за шість місяців всі підприємства, яким органом сертифікації надано право застосування сертифіката відповідності та маркування продукції знаком відповідності, про введення нових вимог нормативних документів, що поширюються на сертифіковану продукцію, а також сприяти цим підприємствам у своєчасному проведенні робіт з сертифікації продукції щодо відповідності новим вимогам.

2.4 Сповідати Національний орган України з сертифікації про зміни юридичного статусу, економічного стану, структури, кадрового складу, встановлених зв'язків з субпідрядниками, випробувальними лабораторіями (центрами) та іншими організаціями, що можуть призвести до необхідності перегляду або скасування цієї угоди.

2.5 Проводити випробовування продукції тільки в компетентних випробовувальних лабораторіях (центрах) за умови погодження співпраці з ними Національним органом України з сертифікації.

2.6 Створювати необхідні умови для представників Національного органу України з сертифікації під час здійснювання ними інспекційного нагляду за діяльністю органу сертифікації та не чинити їм перешкод під час його проведення, сплачувати витрати, пов'язані з інспекційним наглядом.

2.7 Забезпечувати умови для унеможливлення фальсифікації виданих сертифікатів відповідності (свідоцтв про визнання).

2.8 Вести облік усіх пред'явлених рекламацій та претензій споживачів до сертифікованої продукції, компенсувати матеріальні затрати споживачам згідно з чинним законодавством та інформувати про це Національний орган України з сертифікації.

2.9 У разі публікації інформаційного матеріалу про сертифіковану ним продукцію зазначати, що орган сертифікації функціює в Системі сертифікації УкрСЕПРО.

2.10 Щорічно, до 15 січня наступного за звітним року, надавати Національному органу України з сертифікації детальні звіти про діяльність органу сертифікації, які повинні містити інформацію:

- про кількість виданих сертифікатів з зазначенням схем сертифікації, зокрема проведення робіт з добровільної сертифікації;
- про кількість виданих свідоцтв про визнання;
- про відмови у видачі сертифікатів відповідності (свідоцтв про визнання);
- про кількість випробовувань продукції, проведених конкретними випробовувальними лабораторіями за рішеннями органу сертифікації;
- про рекламації та претензії споживачів і органів контролювання до сертифікованої органом сертифікації продукції;
- фінансовий звіт щодо обсягів робіт з сертифікації з розподілом вартості випробовувань та робіт, проведених органом сертифікації;
- виконання умов угоди з Національним органом України з сертифікації.

3 Національний орган України з сертифікації зі своєї сторони зобов'язується інформувати орган сертифікації про зміни в нормативних документах Системи, що впливають на функції органу або на порядок проведення сертифікації продукції, і про необхідність проведення в зв'язку з цим додаткового оцінювання його технічної компетентності.

4 Національний орган України з сертифікації здійснює інспекційний нагляд за дотриманням органом сертифікації встановлених в Системі правил, процедур сертифікації та виконання закріплених за ним прав та обов'язків.

5 Розбіжності, що виникають у зв'язку з цією угодою, вирішують через процедури, встановлені для розгляду апеляцій.

6 Ця угода може бути розірвана з таких причин.

Органом сертифікації:

- бажання органу сертифікації припинити діяльність в Системі сертифікації УкрСЕПРО.

Національним органом України з сертифікації:

- виявлення Національним органом України з сертифікації невідповідності сертифікованої органом сертифікації продукції вимогам нормативних документів;
- встановлення порушень вимог, визначених статтею 20 Декрету Кабінету Міністрів України *Про стандартизацію і сертифікацію*;
- незадовільні результати контролю з боку Національного органу України з сертифікації за діяльністю органу сертифікації;
- зміна організаційної структури, адміністративних та юридичних прав органу сертифікації без узгодження з Національним органом України з сертифікації;
- наявність рекламацій (апеляцій) з питань сертифікації, що були визнані правомірними;
- інших вимог, що можуть вплинути на якість робіт з сертифікації продукції;
- невиконання умов надання повноважень.

7 Повідомлення про припинення цієї Угоди направляє одна сторона іншій із зазначенням причин та дати анулювання.

Від дати анулювання Угоди припиняється діяльність органу сертифікації в Системі УкрСЕПРО.

8 Ця угода чинна з моменту її підписання та діє до «___» _____ року, якщо вона не буде розірвана сторонами достроково згідно з розділом 6 цієї угоди.

9 Юридичні адреси сторін:

1) Національний орган України з сертифікації — _____
 (назва центрального органу виконавчої Влади

_____ : 03680, м.Київ-150, вул. Горького,174.

з питань підтвердження відповідності)

2) _____
 (назва організації, відомча підпорядкованість, поштова адреса)

10 Ця угода складена в двох примірниках, один з яких перебуває в Національному органі України з сертифікації, а другий — в _____, та підписана представниками обох сторін.

Від Національного органу України
з сертифікації

Від _____
 (назва організації-заявника)

_____ (посада)

_____ (кервник організації)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 200__ р.

« ____ » _____ 200__ р.

М. П.

М. П.

ДОДАТОК Б
(обов'язковий)

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАН СЕРТИФІКАЦІЇ

Б.1 Вимоги до змісту

Положення про орган сертифікації... повинно встановлювати:

- номенклатуру продукції;
- стислий опис юридичного статусу органу сертифікації;
- функції органу сертифікації, його права, обов'язки та відповідальність, які впливають з правил Системи сертифікації УкрСЕПРО та угоди з Національним органом України з сертифікації;
- відомості про організацію діяльності органу сертифікації, до яких долучена організаційна схема, що відображає підпорядкованість, відповідальність та розподіл обов'язків персоналу;
- кваліфікацію, практичний досвід роботи та повноваження персоналу органу сертифікації за штатом, так і позаштатного;
- перелік органів сертифікації систем управління якістю, випробовувальних лабораторій (центрів), організацій, що взаємодіють з органом сертифікації відповідно до додатка Е.

За необхідності положення може містити інші аспекти, що регламентують діяльність органу, виходячи із специфіки номенклатури продукції, щодо якої він призначений (уповноважений).

Б.2 Форма титульного аркуша

СИСТЕМА СЕРТИФІКАЦІЇ УкрСЕПРО

ЗАТВЕРДЖУЮ

 (посадова особа центрального органу виконавчої

 влади з питань підтвердження відповідності)

 (підпис)

 (прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 200__ р.

М. П.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАН СЕРТИФІКАЦІЇ

 (назва органу сертифікації)

Начальник відповідного функційного
управління Національного органу України
з сертифікації

Керівник органу сертифікації

 (підпис)

 (прізвище, ініціали)

 (підпис)

 (прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 200__ р.

« ____ » _____ 200__ р.

М. П.

ДОДАТОК В
(обов'язковий)

ПОРЯДОК СЕРТИФІКАЦІЇ

В.1 Вимоги до змісту

Порядок сертифікації повинен встановлювати:

- перелік продукції, яку сертифікують, та перелік нормативних документів, на відповідність яким проводять сертифікацію;
- порядок готування та проведення сертифікації конкретної продукції, схеми (моделі) сертифікації, правила видавання сертифіката відповідності та застосування знака відповідності з обов'язковим урахуванням положень ДСТУ 3413:
- встановлення схем сертифікації конкретних видів продукції;
- перелік документів, які надає заявник з урахуванням схеми сертифікації;
- порядок проведення аналізу наданої документації відповідно до схем сертифікації;
- порядок ідентифікації продукції, відбирання та сертифікаційних випробовувань зразків продукції;
- порядок обстежування, атестування виробництва або оцінювання функціонування системи управління якістю;
- відомості щодо процедури оцінювання результатів випробовування продукції, яку сертифікують;
- порядок оформлення та реєстрування сертифікатів відповідності та атестатів виробництва;
- порядок визнання сертифікатів на продукцію іноземного виробництва;
- порядок видавання нового сертифіката відповідності замість того, що втратив чинність;
- порядок проведення технічного нагляду, зупинення дії та скасування сертифікатів і ліцензійних угод;
- порядок подання та розглядання апеляцій.

В.2 Форма титульного аркуша

СИСТЕМА СЕРТИФІКАЦІЇ УкрСЕПРО

ЗАТВЕРДЖУЮ

(посадова особа Національного органу сертифікації)_____
(підпис)_____
(прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 200__ р.

М. П.

ПОРЯДОК

сертифікації

(назва продукції)

Начальник відповідного функційного
управління Національного органу України
з сертифікації

(підпис)_____
(прізвище, ініціали)

Керівник органу сертифікації

(підпис)_____
(прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 200__ р.

« ____ » _____ 200__ р.

М. П.

ДОДАТОК Г
(обов'язковий)

ГОЛОВІ НАЦІОНАЛЬНОГО ОРГАНУ УКРАЇНИ З СЕРТИФІКАЦІЇ

ЗАЯВКА

на призначення (уповноваження) органу сертифікації

1 _____
(назва організації-заявника)

просить призначити (уповноважити) його органом сертифікації продукції в державній системі сертифікації УкрСЕПРО.

2 Адреса, телефон, телекс, факс, номер розрахункового рахунку.

3 Прізвище, ім'я та по батькові керівника

4 Посада, прізвище, ім'я та по батькові співробітника, що відповідає за зв'язок з Національним органом України з сертифікації .

5 Номенклатура продукції, щодо якої ОС претендує на призначення/уповноваження (узагальнено).

Назва продукції	Код ДКПП	Код УКТ ЗЕД
--------------------	----------	-------------

Заявник зобов'язується:

1 відповідати вимогам, що їх ставлять до органу сертифікації;

2 сплатити всі витрати, пов'язані з проведенням робіт з призначення/уповноваження, незалежно від їх результатів.

Додатки: Перелік документів, зазначених у 8.4 цього стандарту.

Керівник* _____
(назва організації-заявника)

(підпис)

(прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 200__ р.

Керівник органу сертифікації

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Головний бухгалтер

(підпис)

(прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 200__ р.

Гербова печатка

* — якщо орган сертифікації входить до складу іншої юридичної особи.

ДОДАТОК Д
(обов'язковий)

ЗАТВЕРДЖУЮ

(посадова особа Національного органу України з сертифікації)

(підпис)

(прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 200__ р.

**Номенклатура продукції,
щодо якої орган сертифікації призначений/уповноважений
на проведення робіт в Системі сертифікації УкрСЕПРО**

№ пп	Код ДКПП	Код УКТЗЕД	Назва продукції	Позначення нормативного документа, на відповідність якому проводять сертифікацію

Примітка 1. Номенклатуру продукції на призначення та уповноваження складають окремо одна від одної.**Примітка 2.** Якщо ОС призначений та уповноважений на проведення робіт в системі УкрСЕПРО і номенклатура продукції співпадає, дозволено складати одну номенклатуру продукції.**Примітка 3.** Кожну сторінку номенклатури підписує керівник функційного управління Національного органу України з сертифікації та керівник ОС.ДОДАТОК Е
(обов'язковий)**ПЕРЕЛІК
випробовувальних лабораторій (центрів),
з якими співпрацює орган сертифікації**

№ пп	Назва випробовувальної лабораторії (центру)	Адреса	Атестат акредитації, термін його дії	Документ, що визначає взаємодію з випробовувальною лабораторією (центром)	Галузь акредитації ВЛ (ВЦ) (узагальнено)

Керівник органу сертифікації

(підпис)

(прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 200__ р.

ДОДАТОК Ж
(рекомендований)

ВИСНОВОК ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ЕКСПЕРТИЗИ ДОКУМЕНТІВ

(назва організації, яка претендує на призначення)
щодо призначення його (її) органом сертифікації продукції
в Системі сертифікації УкрСЕПРО

1 _____
(назва організації, яка проводила експертизу)

на підставі розпорядження Національного органу України з сертифікації від _____ № _____
провів (-ела) експертизу документів

(назва організації, яка претендує на призначення)

щодо призначення його (її) органом сертифікації продукції в Системі сертифікації УкрСЕПРО.

2 На експертизу подано _____
(перелік документів, які розглядали)

Комплектність документів відповідає вимогам ДСТУ 3411.

3 В результаті експертизи встановлено:

- а) незалежність органу _____
- б) юридичний статус _____
- в) технічну компетентність _____
- г) досвід робіт з сертифікації _____
- д) страхову угоду або кошти на рахунку _____
- е) кваліфікацію персоналу _____
- ж) аудиторів з сертифікації _____
- к) систему управління якістю _____
- л) номенклатуру продукції, на яку заявляється організація _____
- м) забезпеченість випробовуваннями за всією номенклатурою _____
- н) відповідність документації вимогам стандарту _____

ВИСНОВОК

(назва організації, яка претендує на призначення)

відповідає (не відповідає) вимогам ДСТУ 3411 і може (не може) бути призначений (а) органом сертифікації продукції в Системі сертифікації УкрСЕПРО після перевіряння (без перевіряння) відповідності фактичного стану документам, відповідно до розглянутих документів.

(посада, підпис, прізвище та ініціали особи, яка проводила експертизу)

ДОДАТОК К
(обов'язковий)

(назва центрального органу виконавчої влади з питань підтвердження відповідності)

ДЕРЖАВНА СИСТЕМА СЕРТИФІКАЦІЇ УкрСЕПРО

СВІДОЦТВО про призначення органу сертифікації в системі УкрСЕПРО

(назва центрального органу виконавчої влади з питань підтвердження відповідності)

_____ — національний орган України з сертифікації
засвідчує, що _____

(назва ОС, відомча підпорядкованість, поштова адреса)

(код за ЄДРПОУ _____) наказом _____
(скорочена назва центрального органу виконавчої влади)

від _____ № _____ призначений органом сертифікації на проведення робіт із сертифікації продукції та послуг в державній системі сертифікації УкрСЕПРО згідно з затвердженою номенклатурою і зареєстрований у державному Реєстрі з присвоєнням реєстраційного № UA _____.
Чинний до « ____ » _____ 200_ р.

Голова

(назва центрального органу виконавчої влади)

(прізвище, ініціали)

дата, М. П.

ДОДАТОК Л
(обов'язковий)

(назва центрального органу виконавчої влади з питань підтвердження відповідності)

ДЕРЖАВНА СИСТЕМА СЕРТИФІКАЦІЇ УкрСЕПРО

СВІДОЦТВО про уповноваження органу сертифікації в системі УкрСЕПРО

(назва центрального органу виконавчої влади з питань підтвердження відповідності)

_____ — національний орган України з сертифікації
засвідчує, що орган сертифікації _____,
(назва ОС, відомча підпорядкованість, поштова адреса)
який зареєстрований в Реєстрі державної системи сертифікації УкрСЕПРО за № UA,
наказом _____
(скорочена назва центрального органу виконавчої влади)

від _____ № _____ уповноважений на проведення робіт з сертифікації імпортової про-
дукції в системі УкрСЕПРО відповідно до статті 18 Декрету Кабінету Міністрів України *Про стан-
дартизацію і сертифікацію* згідно з затвердженою номенклатурою.

Чинний до « ____ » _____ 200__ р.

Голова

(назва центрального органу виконавчої влади)

(прізвище, ініціали)

дата, М. П.

03.120.20

Ключові слова: інспекційне контролювання, орган сертифікації, призначення, система сертифікації, уповноваження.

Редактор **С. Ковалець**
Технічний редактор **О. Касіч**
Коректор **Т. Нагорна**
Верстальник **Л. М'яківська**

Підписано до друку 14.12.2004. Формат 60 × 84 1/8.
Ум. друк. арк. 2,79. Зам. Ціна договірна.

Науково-редакційний відділ ДП «УкрНДНЦ»
03115, м. Київ, вул. Святошинська, 2